

BOJKOT

MIESIĘCZNIK AGITACYJNO-INFORMACYJNY

poświęcony sprawom obrony przemysłu polskiego.

Numer pojedynczy we Lwowie . . . 6 hl.
na prowincyi . . . 8 hl.

Prenumerata roczna z przes. poczt. w Austrii . . 1 kor.
za granicą 60 kop. 1 m. 20 fen.

Do polskiego nauczycielstwa i młodzieży na progu nowego roku szkolnego.

Nowy rok szkolny! Nowy okres pracy i wysiłków tak szerokich warstw młodzieży polskiej, jak i potężnych zastępów nauczycielstwa polskiego — już się rozpoczął.

Na młodzież i na oświatę patrzy dziś społeczeństwo czujnie, jak patrzyło zawsze od samego zarania państwowego bytu Polski, patrzy, bo w oświecie ogółu leży dobro tej ziemi pra-ojców, bo jaką dziś młodzież, takim będzie naród.

Szkoła ma dla nas doniosłe znaczenie narodowe, ona kształci duszę młodzieży, ona urabia charaktery. Nie wystarczy dać młodzieży

garść wiadomości z tego lub innego zakresu, ale trzeba z niej tworzyć obywateli.

Dlatego polski nauczyciel czy ten w szkole ludowej, czy ten w szkole średniej lub wyższej, wreszcie musi o tem pamiętać. Misja jego ciężka i żmudna, przez ogół niestety nie oceniona, nie kończy się w murach szkoły, nie kończy się na wyczerpaniu przepisane go materiału.

Nauczyciel polski

ma być opiekunem i przewodnikiem młodzieży i ten właśnie jego charakter nakłada nań szereg obowiązków. O ile chodzi o początek roku, wysnuwa się na czoło kwestya

zakupna przyborów szkolnych.

Pobieżna statystyka zapotrzebowania tych artykułów z samego zaboru austriackiego w ciągu roku dochodzi do potężnej kwoty

10 milionów koron.

Meble z mosiądzu
Meble dla lekarzy
Meble ogrodowe
Poleca: kompletne urządzenia pokoi, cukierni, hoteli i t. p. - - - -

Tylko wyroby własne

Tylko wyroby własne

Meble z żelaza
Meble dla szpitali
Meble luksusowe

Jan Wozaczyński
Lwów, Lindego 6.

Telefon 1111 i 823.

Biura otwarte 9—1, 4—6.

Galicyjski Bank

Handlowy

Lwów

Akademicka 1. 3.

1. Eskontuje i reeskontuje weksle.
2. Udziela kredytów na podkład faktur, listów przewozowych, termin. tek kupieckich, kontraktów, pobrań kolejowych, pocztowych, waran. tów, listów magazynowych i konosamentów, oraz daje zaliczki na wykonanie obśtalunków przez wytwórców.
3. Przyjmuje wszelkiego rodzaju komisy i inkasa.
4. Przyjmuje wkładki oszczędności za oprocentowaniem 5% lub w rachunek bieżący po 4½%.
5. Eskontuje promesy na pożyczki hipoteczne.
6. Udziela kredytu krótkoterminowego na bony 8-dniowe kupcom, przemysłowcom i rękodzielnikom.
7. Przyjmuje zastępstwa instytucji bankowych, assekuracyjnych, zaliczkowych lub gospodarczych.
8. Przyjmuje zastępstwa domów handlowych importowo-eksportowych.
9. Pośredniczy w dostarczaniu przemysłowcom i rękodzielnikom potrzebnych im surowców i maszyn.
10. Udziela kredytu na wierzyszelnosci książkowe.
11. Prowadzi wszelkie interesa handlowe do rozwoju handlu i przemysłu krajowego przyczynić się mogące.

Ta cyfra mówi sama za siebie. 10,000.000 koron wydaje sama młodzież na przybory szkolne. Tę sumę pochłaniała do niedawna w całości zagranica.

Dziś zmieniły się czasy! Szybki prąd naszego życia narodowego nie ominął młodzieży — powiemy śmiało przedewszystkiem ją ogarnął, ale dotąd niestety tylko młodzież szkół średnich. Młodzież ta zrozumiała, że nawet w drobnych codziennych potrzebach i wydatkach ciąży na niej obowiązek narodowy, że jest młodzieżą polską. I to właśnie poczucie nakazało jej zawsze i wszędzie popierać czynem przemysł krajowy, swojski.

Młodzież szkół średnich

za pozwoleniem władz szkolnych organizuje się coraz bardziej w poszczególnych zakładach w pracy nad uświadomieniem tych, którzy jeszcze nie pojęli doniosłości hasła ekonomicznego wyzwolenia kraju. Praca jednak młodzieży może wydać pomyślny rezultat jedynie

przy współdziałaniu nauczycielstwa.

Ono powinno stanąć na czele tej akcji, ono powinno dać impuls do pracy tam, gdzie panują jeszcze apatia, a co gorsze niechęć.

Koła popierania przemysłu polskiego młodzieży,

których organizację i plan omawiamy osobno, są najlepszym środkiem przeprowadzenia wzniosłej idei.

Zakładać

je należy wszędzie, bo obok rezultatów na bliższą obliczonych metę, dadzą i dalsze. Obudzi my bowiem w ten sposób wśród młodego pokolenia zamiłowanie, a przedewszystkiem

poszanowanie pracy fizycznej.

Najlepsze pole do działania, bo najszerze, mają nauczyciele szkół zawodowych.

Wogóle zatem organizować młodzież w tym kierunku — naturalnie tylko szkół średnich jest czynem w wysokim stopniu pożytecznym, tak ze stanowiska interesów narodowych, jak społecznych, gospodarczych itd.

Gdy temi drogami dążyć powinno nauczy-

cielstwo naszych szkół średnich, innemu kroczyc musi

nauczycielstwo szkół ludowych

Tu o organizowaniu mowy być nie może, dziecięcy umysł nie da się do ścisłej nagiąć organizacji. Tu trzeba uderzyć więcej w strunę uczucia, wzbudzić prawdziwą tj. czynną miłość ojczyzny. Największym czynem małego dzieciaka może być jedynie tylko — ze stanowiska ogólnego biorąc — troska i staranie, aby ten ołówek, rączka, pióro czy zeszyt nabyty za grosz zapracowany ciężko przez rodziców był polski, aby wstępujące w mury szkolne dziecię polskie pamiętało, że na ziemi polskiej, w polskiej szkole, ucząc się polskiego języka i czerpiąc z niego jak z nieprzebranej skarbnicy otuchę na przyszłość, nie wolno mu użyć do tej nauki obcego zeszytu, ołówka lub pióra. Bo ucząc się stawiania polskich liter i układania z nich wyrazów drogiej naszej mowy, splamiłoby ją, pisząc obcym piórem lub ołówkiem na obcym papierze. Prawdziwy Polak sercem Polską miłujący zawsze nawet na takie „drobnostki“ zwróci uwagę i odrzuci każdy wyrób obcy. Trzeba tej dziatwie wskazać, że to nie „drobnostka“, że, aby taki ołówek, zeszyt, lub papier sporządzić, trzeba zatrudnić szereg ludzi, którzy mają z tego utrzymanie, którzy nie potrzebują żebrać, przymierać głodem, lub w świat daleki za zarobkiem gonić, ale zostają w kraju, tu wychowują dzieci, które w obcym środowisku zatracićby mogły swą polskość, a nawet jej się wyrzec. Te argumenty poparte przykładami niezawodnie trafią do przekonania młodego dziecięcego umysłu.

Niech dziatwa ukocha pracę fizyczną, niech w przystępnej formie wpatrzy się w ten olbrzymi świat ekonomicznych zagadnień. Niech już na ławie szkoły ludowej dowie się, że

z silnym tylko

i to tak moralnie jak i materialnie

świat się dziś liczy.

Gdy to się stanie, nauczycielstwo nasze wypełni chwałebnie swe zadanie.

Oto tych słów kilka do kierowników wy-

Pierwsza Krajowa Fabryka sprzętów szkolnych oraz wszelkich przyrządów do gimnastyki szwedzkiej

Jakóba Bronisława Zawadzkiego i Syna

we Lwowie, ulica Boczna Kleparowska, liczba 4.
Telefon Nr. 1601.

Poleca: Ławki szkolne higieniczne, ribsztol czyli szwedzkie drabinki, kroksztynny czyli trawersy, słupy drewniane do bumów, siodełka i ławki szwedzkie do gimnastyki etc. etc.

chowania naszej młodzieży rzucamy, z głęboką wiarą, że apel nasz nie pozostanie bez skutku, że praca już rozpoczęta popłynie dalej wartkim prądem, a tam gdzie jej dotąd nie było, rozpocznie się z początkiem tego roku szkolnego dwakroć silniej i raźniej.

Do młodzieży polskiej

tej już czującej w myśl naszych haseł i tej jeszcze śpiącej słów wielu nie potrzeba. Sądzymy, że dzieci rycerskich przodków na odzew krótki, żołnierski:

Do boju! Do pracy!

staną jak jeden mąż, że nowy rok szkolny będzie zwycięską bitwą na korzyść polskiego przemysłu. — Zrobiliście już wiele, waszej ochotczy pracy

tysiące rodaków zawdzięcza byt.

Pracujcie nadal coraz wydatniej, abyście zasłużyli na miano Polaków. Pamiętajcie, że

dobrobyt narodu

doprowadzi nas do wolnej, niepodległej Polski!

Jak organizować Koła popierania przemysłu polskiego wśród młodzieży szkół średnich?

Władza szkolna od kilku lat zezwala młodzieży danego zakładu na tworzenie rozmaitych zrzeszeń w postaci Kółek naukowych, sportowych, czytelń itd. Obecnie nawet na wzór angielskich i amerykańskich szkół w kilku naszych zakładach wprowadzono t. zw. gminy szkolne, które dając młodzieży pewną autonomię pod kierownictwem grona nauczycielskiego, przygotowują ją do przyszłego życia, uczą karności, solidarności, a przede wszystkim posłuszeństwa. Objaw to w wysokim stopniu

dotadni i świadczący o ciągłym postępie naszego szkolnictwa, które idąc dalej tą drogą, wychowywać będzie prawdziwych i dzielnych obywateli.

W dzisiejszych warunkach naszego narodu, prawdziwy obywatel musi odczuwać, a co więcej rozumieć, że od dobrobytu i silnych podstaw materialnych zależy siła narodu. Jak jednak do wszystkiego, tak tem więcej do tego zrozumienia potrzeba przygotowania, potrzeba wychowania.

Ponieważ szkoła obecnie takiego przygotowania nie daje, bo wprowadzenie nauk ekonomicznych napotyka tu na liczne trudności, przeto trzeba inną drogą dążyć do uświadomienia młodzieży w kierunku ekonomicznym — może nie ściśle naukowym, ale praktycznym. Do tego celu nadają się najlepiej Koła młodzieży szkolnej popierania przemysłu krajowego, które miałyby na celu w sposób rozumny i rzeczowy budzić w duszach młodego pokolenia ukochanie tego, czem natura obdarzyła kraj nasz i co wyszło z ręki polskiego robotnika czy rzemieślnika. To ukochanie doprowadziłoby i do zrozumienia, a zrozumienie potrzeby ekonomicznego rozwoju Polski wszczepiłoby na zawsze w serca młodzieży hasło „swój do swego“.

Co się tyczy organizacji wspomnianych Kół, to idąc za wzorem istniejących już gdzieś podobnych zrzeszeń, należałoby ją wprowadzić w ten mniej więcej sposób.

Koło składa się z członków czynnych w charakterze delegatów klasowych, członków czynnych kooptowanych i członków wspierających:

a) Delegatów klasowych wybiera każda klasa ewentualnie oddział najmniej dwóch na

Alojzy Hübner

we Lwowie, Rynek 38. — Filia: ul. Grodecka 14.

Główne magazyny przy ul. Głębokiej 3.

Specjalny skład artykułów gospodarczych, skład fabryczny farb, lakierów, pokostów, chemikalii, kasek gumowych i artykułów browarniczych oraz handel materiałami.

Skład fabryczny ogniotrwałych kas żelaznych.

Telefon Rynek Nr. 231. — Tel. ul. Głęboka Nr. 244.

przeciąg jednego roku. Delegat jest obowiązany podpisać deklarację, zobowiązującą go na cały rok szkolny do bezwzględnego popierania wyrobów swojskich (tj. kupowania niekrajowych tylko wtedy, gdy ich krajowymi zastąpić nie można), do pracy w Kole przez cały rok szkolny oraz do przestrzegania regulaminu przez Koło uchwalonego i do płacenia wkładki w kwocie 10 gr. miesięcznie. Obowiązkiem każdego delegata jest wypełnianie wszystkich funkcji sobie przez zarząd przydzielonych. Członek czynny nie może z własnej woli wystąpić z Koła w ciągu roku, wolno mu jednak przejść na członka wspierającego.

b) Kooptowanym członkiem czynnym może być każdy członek wspierający, który dopełniał swych obowiązków wzorowo przez 2 tygodnie, próbnie. Po 2 tygodniach Koło większością głosów może go kooptować. Kooptowany członek czynny ma te same obowiązki i prawa jak delegat klasowy.

c) Członkiem wspierającym może być każdy uczeń danego zakładu, który zobowiąże się na cały rok szkolny do bezwzględnego popierania rodzimego wytwórstwa, z warunkiem pod a) wymienionym i do płacenia wkładki w kwocie 4 gr. miesięcznie. Członków wspierających przyjmuje Koło większością głosów.

Zarząd Kół sprawują tylko członkowie pod a) i b) wymienieni. Oni wybierają na pierwszym posiedzeniu przewodniczącego ($\frac{2}{3}$ głosów) — sekretarza, skarbnika i ich zastępców większością głosów.

Środkami działania Kół są:

I. Nieustająca agitacja bezinteresowna wśród młodzieży przez:

a) Nakłanianie do zakupu wyrobów polskich.

b) Kontrola przyborów szkolnych swoich współkolegów i konfiskata tychże po 2-krotnym upomnieniu. Skonfiskowane w ten sposób przybory oddaje się po usunięciu obcego napisu i nalepieniu odpowiedniej kartki z napisem (np. „skonfiskowany wyrób obcy“) na rzecz T. S. L.

c) Sporządzanie co 4 tygodnie dokładnej

statystyki wyrobów swojskich i obcych, posiadanych przez młodzież danego zakładu.

d) Rozdawanie spisów, ogłoszeń itp. fabryk polskich.

e) Umieszczanie w gmachu szkolnym gablotek (oszlonych szafek) z okazami wyrobów polskich.

f) Urządzanie odczytów agitacyjno-informacyjnych z zakresu przemysłu polskiego i pogadanek.

II. Oddziaływanie na kupiectwo przez:

a) Obchodzenie sklepów nie trzymających wyrobów polskich, celem nakłonienia ich do sprowadzania tychże.

III. Oddziaływanie na całe społeczeństwo przez agitację jak najszerszą w kołach krewnych, znajomych etc.

IV. Zresztą wszystkie inne środki działania, aprobowane przez Zarząd Koła.

To są ogólne tylko zasady organizacji i planu działania, które każde Koło może i powinno rozwinąć i pogłębić. Wszelkimi wskazówkami, wyjaśnieniami jako też pomocą służy najchętniej nasza Redakcja, która zajmie się też wysłaniem prelegentów, dostarczeniem spisów, gablotek itp. Wogóle prosimy zwracać się do nas we wszystkich sprawach wątpliwych, a my najchętniej udzielimy porady, gdyż w tym celu otworzyliśmy specjalne biuro informacyjne.

Głównie upraszamy JWP. Dyrektorów i Profesorów, aby zajęli się tą żywotną i pożyteczną akcją i ułatwili zorganizowanie się Kół młodzieży. Prosimy zarazem o rozrzucenie naszego pisma między młodzież i w tym celu wysłaliśmy do każdego zakładu 10 egzemplarzy. Na żądanie dostarczymy odwrotnie większą ilość tego numeru bezpłatnie.

Przybory szkolne.

*Popierajmy przemysł polski!
Precz z obcymi wyrobami!*

I.

Zeszyty, bruljony, notatki, bloki, szkicowniki i t. p. w najrozmaitszych gatunkach,

Powracającym!

Przejezdnym!

Młodzieży!

poleca się nowo otworzona pierwszorzędna krajowa firma:

M. Mackiewicz

Lwów, ul. Halicka 1. 21.

Telefon 1393.

(dom WP. Bałabana)

Własna fabryka cukrów deserowych.

Własny import i palarnia kawy.

formatach i oprawach, dla szkół ludowych, wydziałowych, średnich i wyższych wyrabiają :

W Czerlanach: *C. k. uprzyw. fabryka papieru Braci Kolischer*, z marką ochronną polskiego Towarzystwa pedagogicznego.

W Krakowie: *Antoni Prochner i Ska*, z marką ochronną „Otwarta książka” i z napisem „Krajowy Związek Nauczycielstwa Ludowego”.

We Lwowie: *Kraj. wytwórczo - handlowa Spółka przyborów szkolnych* z marką ochronną „Pszczółka” (z wyjątkiem bloków i szkicowników); „*Leopolia*” i *gal. fabryka bloków i wyrobów papierowych* z marką ochronną „Herb Lwowa” i znakiem Ligi Pomocy Przemysłowej.

Nadto zasługują na poparcie niektóre wyroby, opatrzone znakiem ochronnym Ligi Pomocy Przemysłowej. Innych wyrobów, chociażby z napisem „Wyrób krajowy” i t. d. należy się wystrzegać, jako podejrzanego pochodzenia.

II.

Ołówki, kredki i obsadki wyrabia

W Pruszkowie pod Warszawą: *Towarzystwo akcyjne St. Majewski i Ska*, z marką ochronną „Półksiężyc z gwiazdą”. Fabryka wyrabia wszelkiego rodzaju ołówki czarne, politurowane lub naturalne, zwykłe i techniczne, okrągłe, sześciokątne, trójkątne lub płaskie po różnych cenach, a także gumę do wycierania, oprawną w drzewo. Jako ołówki szkolne, najodpowiedniejsze są z napisem: „Miękki”, „Średni” lub „Twardy”; do lepszych należy ołówek z napisem „Dessin”; najlepsze są ołówki „India”, tak zwykłe jak i chemiczne z grafitu indyjskiego, oraz „Polonia” z grafitu angielskiego, odpowiadające niemieckim Koh-i-noorom.

W Stanisławowie: *Franciszek Antoniak*, patentowane ołówki z wkręcaną miną (grafit) z galalitu.

Szczególnie należy się wystrzegać ołówków z napisami takimi, jak: „Wawel”, „Matejko”, „Mickiewicz”, z firmą sklepu itp., gdyż są pochodzenia obcego.

III.

Pióra w licznych wzorach i gatunkach wyrabiają

W Warszawie: *Konrad Wasilewski i Ska*, każde pióro zaopatrzone napisem tej firmy.

W Husiatynie: *Galic. fabryka piór stalowych*. Wyrobów tej fabryki dotąd nie ma w handlu.

IV.

Pluskiewki, spinki, łapki itp. wyrabiają

W Warszawie: *Konrad Wasilewski i Ska*; napis tylko na opakowaniach. Należy więc bardzo uważać przy zakupach.

W Podwoławczyskach: *Bernard Rätz*, z napisem na pluskiewkach „Fortuna”.

V.

Rączki do piór wyrabiają

W Pruszkowie pod Warszawą: *Tow. akcyjne St. Majewski i Ska*, w najrozmaitszych gatunkach z marką ochronną „Półksiężyc z gwiazdą”.

W Stanisławowie: *Franciszek Antoniak*, patentowane z galalitu.

VI.

Atramenty do pisania i kopiowania we wszystkich barwach wyrabiają

W Zwierzyńcu pod Krakowem: *J. Karmański i Ska*; „*Iskra*”, fabryka chemiczna.

We Lwowie: *Lwowska fabryka chemiczna „Tlen”*.

VII.

Tusze chińskie, czarne i kolorowe wyrabiają

W Zwierzyńcu: *J. Karmański i Ska*.

W Warszawie: *Leszczyński*.

VIII.

Farby wodne: artystyczne do studyów, dla szkół, dziecinne, w tubach, porcelankach lub guzikach wyrabiają

W Zwierzyńcu: *J. Karmański i Ska*.

W Krakowie: *Fabryka chemiczna „Iskra”*.

IX.

Płynną gumę arabską wyrabiają

W Krakowie: *J. Karmański i Ska*.

We Lwowie: *Lwowska fabryka chemiczna „Tlen”*.

X.

Linie, trójkąty, przykładaice, rysownice itp. przybory techniczne z drzewa wyrabiają

I=rzędna szkoła pisania na maszynie

i zakład do przepisywania i powielania pism. — Kurs koron 12.

Norbert Ehrlich, Lwów, plac Smolki 1. 4.

W Krakowie: *Pracownia stolarska Kar-nasiewicza.*

We Lwowie: *I. Galic. fabryka listew do ram, przyborów szkolnych i technicznych z drzewa, architektury Józefa Rogali.*

Wszystkie zatem przybory szkolne możemy zastąpić krajowymi, dlatego wzywamy do popierania wyrobów naszych i rozpowszechniania tych spisów wśród młodzieży szkolnej.

Starajmy się poznać także inne gałęzie przemysłu polskiego, a bądźmy pewni, że i tam znajdziemy podobne bogactwo.

Gdzie wyrobów krajowych nie ma, nakłaniajmy kupców, aby je trzymali, przez ciągłe żądanie i nachodzenie ich sklepów.

Przegląd firm

biorących udział w jarmarku wyrobów krajowych we Lwowie.

W poprzednim numerze podaliśmy obszerną krytykę urządzenia tegorocznego jarmarku wyrobów krajowych we Lwowie, obecnie przynajmniej pobieżnie zajmiemy się wystawcami. Nie możemy wdawać się w szczegóły, w każdym razie ważniejsze firmy wymienić należy, jako też te, które dotąd nieznane były szerszej publiczności.

Jedną z najciekawszych części jarmarku stanowi oddział Ligi Pomocy Przemysłowej, która przedstawiła rezultat swoich usiłowań nad podniesieniem przemysłu domowego wcale pokazy i nadzwyczaj ciekawy tembardziej, że wyszkolone na kursach L. P. P. pracownice wyrabiają odnośne rzeczy wprost na jarmarku. I tak następujące pracownice i kursy są w ruchu w czasie jarmarku:

a) Kurs wyrobu kwiatów sztucznych, (dwie robotnice ze szkoły kwieciarstwa w Dawidowie).

b) Kurs koronkarstwa iryjskiego, (dwie robotnice z ekspozytury koronkarskiej Ligi Pomocy Przemysłowej w Nagawczynie).

c) Kurs robót filigranowych (dwie pracownice z pracowni p. Heleny Jaworskiej, założonej przez Ligę Pomocy Przemysłowej).

d) Kurs pleciennictwa bort do kapeluszy damskich (dwie pracownice z pracowni i salonu mód p. Wandy Mislerowej we Lwowie).

e) Kurs pończosznictwa i trykotarstwa (dwie pracownice z pracowni i szkoły pończoszniczej p. Zofii Mazurkowej we Lwowie).

Obok oddziału L. P. P., przemysł domowy reprezentowany jest na jarmarku także oddzielnie. Mianowicie zorganizowano sprzedaż komisową wyrobów głównie domowego przemysłu.

Przedmioty przeznaczone na ten cel umieszczono w trzech salach pałacu sztuki, oraz w dwóch kioskach, ustawionych na terenie „targu ludowego” po za karuzelami. Największym pokupem cieszą się zabawki Spółki zabawkarskiej w Leżajsku i wyroby drzewne do użytku kuchennego. Siedm transportów nadeszło do tej pory na jarmark, a jedna z firm lwowskich zamówiła w Leżajsku za pośrednictwem biura jarmarku kilkadziesiąt tuzinów łyżek drewnianych jaworowych, przeznaczonych dla klasztorów w Ameryce, którym reguła nie pozwala jeść innemi, jak tylko drewnianemi łyżkami i łyżeczkami. Niemniej kupuje publiczność bardzo piękne wyroby koszykarskie Szkoły koszykarskiej w Leżajsku i w Rudkach, włościanina Pawłyski z Olszanicy, uczniów Zakładu ciemnych we Lwowie i krajowej szkoły koszykarskiej we Lwowie, pozostającej pod kierownictwem p. Ant. Hisiewicza. Szkoła ta wyrabia oprócz drobniejszych przedmiotów, także bardzo gustowne meble pokojowe z łożyny. Ogólną uwagę zwracają nadesłane na sprzedaż kilimy swojskiego wyrobu z wiejskiej pracowni p. Pauliny Mandlowej w Zarudziu pod Tarnopolem, dalej wyroby kilimkarskie z pracowni baronowej Lipowskiej z Nowego Sącza, p. Zofii Szczerbickiej, Barbary Rudi i Julii Fiałkowskiej, dywan wykonany ręcznie w r. 1845—46, oraz artystyczne wyroby salonu sztuki stosowanej p. M. Wexówny we Lwowie, szkoły sztuki stosowanej J. Steinhauśówny w Jaśle, makaty i ręczne malarstwo domowe J. Kunstanowej, poduszki w stylu perskim, ekran w stylu Ludwika XVI. itp. p. J. Kruhówny. Z wiejskiego przemysłu domowego widzimy tu chustki damskie różnokolorowe M. Bryndzy z Poraża, portjery w stylu huculskim, pasy i torby huculskie tkacza Schauera z Kut, przetaki wyrabiane przez włościan w Serednicy. Nader piękne są wyroby p. Nieszczyńskiej z Krakowa i blacharskie z firmy M. Bendla we Lwowie.

W ostatnich dniach pomnożyły się zapasy „komisowej sprzedaży” dzięki staraniom dyrektora Wenantego Szydłowskiego przepięknymi wyrobami płóciennymi z Krosna, Korczyna, Wilańcowic i Ludwikówki.

Obok tych wyrobów domowego i drobne-

go przemysłu jest kilka zaledwie większych fabryk. Widzimy tu więc lwowskie fabryki powozów Lickendorfa, Byczyszyna, Michalskiego i Kapuścińskiego, Próchnickiego i Spółki wyrobów powozowych.

Futra rozmieszczono w kilku salach. Artystycznie obmyślany i oryginalny sposób reklamowania futer podróżnych i do polowania obmyśliła firma lwowska Wrońskiego. W oszklonej dużej szafce na tle zimowego krajobrazu przybrano w futro manekina, powożącego sańmi, których dyszel łączy się z parą koni, widniejącą na krajobrazie, drugi manekin przedstawia strzelca.

Bogate okrycia zimowe z rozmaitych skór, rek, serdaki, zarękawki i boa, prócz wymienionej firmy nadesłały na jarmark lwowskie firmy Augustyna i Karpiaka. Przedmioty te, choć droższe, niedostępne dla przeciętnego widza, mają chętnych nabywców.

Wiele bardzo przedmiotów nabyła dotąd zwiedzająca publiczność u krakowskiej firmy wyrobów metalowych M. Jarry, oraz jubilerskich przedmiotów A. Batki ze Lwowa, jak np. wiśńców w kształcie orła polskiego, lub z emblematami narodowymi, dalej wydawnictwa grunwaldzkie, notatki, obrazy i widokówki krakowskiej firmy introligatorskiej Terakowskiego.

Oglądać można wreszcie na jarmarku artystyczne wyroby z marmuru prawdziwego i sztucznego lwowskich firm B. Królika, które zwracają powszechną uwagę, a przemysłowi naszemu przynoszą prawdziwy zaszczyt. Niestety — jak już wskazywaliśmy — brak dekoracji ogólnej sali, a przytem zniszczone ściany stanowią bardzo nieprzyjemny kontrast dla oka.

Są też na jarmarku reprezentowane artykuły spożywcze. Z pośród tych wyróżniają się cukierki i czekolada Piaseckiego z Krakowa, które delikatnością i znakomitą jakością przewyższają stanowczo obce fabrykaty. Należy tylko gorąco życzyć p. Piaseckiemu, aby wnet rozszerzył swą fabrykę, a bez wątpienia wypełni z naszego gruntu niemieckie słodczyce.

Wyroby naszych browarów nie potrzebują zachwalania, ci którzy ciągle jeszcze wierzą tylko w dobroć piwa pilzneńskiego, mają obecnie sposobność poznania piwa ze wszystkich prawie browarów galicyjskich, gdyż urządzono obecnie na placu jarmarku „probiarnię krajowego piwa“.

W próbach tych biorą udział następujące

galicyjskie browary: z Buska, Dzikowa, Grybowa, Korolówki, Krakowa, Limanowej, Lwowa, Łańcuta, Okocima, Tarnowa, Tenczyńska, Zaczernia, Żywca i Stanisławowa.

Znaczna część browarów, które w próbach krajowego piwa udział biorą, wykazuje już dobitnie, na jak wysokim stopniu rozwoju znajduje się nasz przemysł piwowarczy. Próby natomiast udowodnią najlepiej, że posiadamy znakomite piwa własne i sprowadzanie ich z poza granic Galicji jest zupełnie nieuzasadnione.

Tego samego zdania jest też i Dyrekcyja jarmarku, mimo to dopuściła na jarmark piwo pilzneńskie w restauracji przy głównym pawilonie się mieszczącej. Wygląda to na kpiny... ale niestety tak pojmują niektórzy hasło „swój do swego“. Najlepszy tego przykład mamy na browarach naszych, które powinny poczuwać się do obowiązku popierania wyrobów krajowych, a jednak tablice reklamowe blaszane i t. zw. szpunty do beczek. z wyjątkiem browaru Götza, pociągają z Węgier lub Austrii, mimo, że w kraju mamy znaną zaszczytnie firmę Bohdanowicza.

Wreszcie warto wspomnieć o oddziale Polskiego Muzeum szkolnego, którego przedmioty wystawione wyłącznie pochodzenia krajowego świadczą o znacznym postępie naszego przemysłu w dziale urządzeń szkolnych.

Na tem kończymy ten pobieżny opis, jakkolwiek moglibyśmy wiele jeszcze powiedzieć o firmach krajowych, które żądając poparcia od publiczności, same nie uważają za stosowne tego przestrzegać względem innych. Zebrany w tej mierze materiał zużytkujemy przy innej sposobności.

I. Galic. fabryka papuczy i pantofli we Lwowie.

Z prawdziwą radością witamy powstanie w naszym mieście nowej fabryki, założonej przez b. właścicielkę dóbr p. E. S. z inicjatywy jej męża, który przez nieuczciwość własnych oficyalistów stracił olbrzymie dobra. Temi niepowodzeniami niezrażona p. E. S. otworzyła obecnie fabrykę papuczy i pantofli, artykułu nadzwyczaj rozpowszechnionego a niestety dotąd sprowadzanego z zagranicy. Kierownik młodej fabryki Polak, wyszkolony w tym dziale

przemysłu w Prusiech daje gwarancję, że wyroby będą pierwszorzędnej jakości. Urządzenia fabryczne stoją na wysokości wymagań najnowszej techniki, a co najważniejsze i pochwały godne, sprowadzono maszyny z Anglii od firmy Keat.

Produkcya fabryki obejmie wszelkie wyroby w zakres ten wchodzące i z najrozmaitszych materyałów, jako to: z pilśni (filz), pluszu, welwetu, aksamitu, płótna (nawet żaglowego), sukna wielbłądniego (przeciw reumatyzmowi) itp.

Co do rodzajów wytwarza fabryka lekkie, wygodne obuwie do użytku w domu i na ulicy, meszty, buciki letnie i zimowe, buciki damskie balowe, pluszowe lub aksamitne, w kilku barwach, prześlicznie wyszywane paciorkami. Specyalnością są t. zw. sybiryki nader praktyczne dla osób wrażliwych na mrozy, nieodzwone zaś dla naszych myśliwych, którzy dotąd zmuszeni byli nabywać liche a drogie wyroby niemieckie. Także meszty dla umarłych wyłącznie obcego wyrobu będą wyrabiane w nowej fabryce. Zwracamy się więc do wszystkich zakładów pogrzebowych z gorącym wezwaniem, aby poszły za przykładem lwowskiego zakładu pogrzebowego (miejskiego), który zamówił już znaczną ilość tych mesztów.

Przy poparciu publiczności fabryka może się pięknie rozwinąć, mimo, że na razie zarząd napotyka wiele trudności z robotnikami, których z tej gałęzi u nas nie ma, których więc trzeba dopiero kształcić.

Pomoc kraju byłaby bardzo pożądaną, gdyż jedynie odrazu na wielką skalę zakrojone przedsiębiorstwo może zwalczyć skutecznie załew obcej tandety.

Wiadomości bieżące.

Do prasy polskiej. Potrzeba śledzenia wszystkich przejawów życia i stosunków ekonomicznych na olbrzymim obszarze ziem polskich wymaga bacznego notowania wszelkich wiadomości z całej polskiej prasy; w tym celu zwróciliśmy się do wszystkich pism polskich z prośbą o nadsyłanie nam egzemplarzy wymiennych. Na odezwę naszą przysłały następujące pisma, których Redakcyom składamy serdeczne podziękowanie: „Kupiec“ (Poznań), „Poradnik dla Spółek“ (Poznań), „Nasze źródło“ (Lwów), „Przemysł ceramiczny“ (Kraków), „Przewodnik zdrowia“ (Berlin), „Przewodnik Kółek

rolniczych“ (Lwów), „Dzwon“ (Lwów), „Przewodnik gimnastyczny“ (Lwów), „Gazeta kołomyjska“ (Kołomyja), „Nowa gazeta jarosławska“ (Jarosław), „Tygodnik ziemi sanockiej“ (Sanok), „Głos ludu śląskiego“ (Dąbrowa), „Kupiec polski“ (Kraków), „Pogoń“ (Tarnów), „Kuryer Poznański“ (Poznań), „Orędownik“ (Poznań), „Dziennik cieszyński“ (Cieszyn).

Niebezpieczeństwo pruskie nad głową.

Żywiół niemiecki wciska się do nas wszelkimi drogami, a idzie na podbój kraju uplanowanym szlakiem. Do niedawna widziano to niebezpieczeństwo na Śląsku, dziś, śmiało rzecz można, poczyną zagrażać Galicyi zachodniej. Idą z najsilniejszą bronią, gdyż rzucają się na przemysł. Bogate pokłady węgla są prawie wyłącznie w rękach pruskich, cały szereg fabryk oparty na kapitałach obcych, inne całkowicie są w rękach niemieckich. I tak: fabryka Francka w Skawinie, która w czasie swej budowy pokryła wszelkie większe zapotrzebowania poza krajem, tkalnia w Andrychowie, tak wydatnie poparta ze strony Wydziału krajowego, zatrudnia na lepszych stanowiskach tylko obcych, nasi zaś używani są do najniższych zajęć; huta w Trzebinii setkami sprowadza Prusaków do swego przedsiębiorstwa. Nikną i lasy nasze pod pruską siekierą, cały klucz niski płąduje Prusak pod boki władz krajowych, zostawiając wydmy piaszczyste, które zasypią dotychczas dobre, pobliskie gospodarstwa polskie. Sytuacja z każdym dniem pogarsza się, czujność społeczeństwa uspio, gdy tymczasem pruska hołota z doskonałym planem osacza nas z każdej strony. Czas się obudzić, przejrzeć, chwycić się środków zaradczych, byle jeszcze przed czasem zapobiedz złemu.

Dla Śląska. W prastarej polskiej dzielnicy na Śląsku, coraz zuchwalej rozszerza się hakata, a w brutalnej walce o ziemię polską, o stan posiadania „brał“ częstokroć prześcigi w dzikiej wściekłości żywiół niemiecki. Ratujmy Macierz szkolną w Cieszynie — nabywajmy jej losy po 1 kor. — to grosz na polską oświatę. Ileż jest w społeczeństwie naszym takich, którzy losy niemieckie chętnie nabywają — kantory, trafiki zarzucone tem śmieciem, ale na szkoły polskie grosza dać dobrowolnie nie chcecie!

Sposób reklamy, godny naśladownictwa, wprowadziła jedna z aptek lwowskich, owijając lekarstwa w papiery z reklamą zdrojowiska niemirońskiego. Mile to każdego zdziwiło, kto był dotychczas świadkiem podobnego reklamowania pruskich środków i to bezwartościowych. W ślad za

wspomnianym sposobem popularyzowania swojej szczyzny powinny pójść i inne zakłady zdrojowe.

Nowa fabryka. Z przyjemnością notujemy powstanie we Lwowie nowej fabryki pod firmą: „Kalka“, Pierwsza Galicyjska Fabryka Chemicznego Papieru we Lwowie. Nowe to przedsiębiorstwo czyni zadość dawno już odczuwanej potrzebie wyrabiania papieru kopiowego w kraju, gdyż dotychczas cały szereg biur był zniewolony do sprowadzania tego artykułu. Papieru jedwabistego do tej fabrykacji dostarcza fabryka w Żywcu.

Na usługach H. K. T. Jakób Pilpel, Drohobycz Buch- und Papier-Handlung, Schreibrequisiten-Niederlage, Leihbibliothek. Grosse Auswahl in Spielwaren, Nähmaschinen-Niederlage u. Fahrräder. K. K. Mineralölfabrik, Drohobycz.

R. Schappira, Husiatyn Thee-import & export. Fuchs, Specerei-Farben-Lacke-Eisenwaren etc. Handlung in Bolechów.

Godne towarzystwo!

Uprzemysłowienie kraju, a lud wiejski.

(*Ciąg dalszy*).

V.

Przechodząc myślą wszystkie sposoby podniesienia zysków gospodarstwa mlecznego włościanina — zgodzić się musimy jedynie na Spółki mleczarskie prowadzone wedle typu przepisanego przez Wydział krajowy. — Instruktorowie rolni i delegaci Towarzystw oświatowych w początkach akcji zawiązywania takich spółek pouczali ludność wiejską o sposobie ich zawiązywania; akcja cała dziś ustała, a wynik początkowej i czasowej pracy nie stoi w żadnym stosunku z włożonym w to trudem.

Czemuz przypisać te ujemne wyniki? Oto głównie i przede wszystkim brakowi postępowej myśli gospodarczej naszego włościanina. — Powiedzmy to otwarcie, że włościanin nasz prócz obowiązków np. służby wojskowej i płacenia podatków ani nie chce, ani nie umie nałożyć na siebie dalszych publicznych obowiązków, któreby jak w niniejszym wypadku przynosiły mu korzyść materialną.

Ci, którzy akcją zawiązywania spółek mleczarskich, chociażby czasowo się zajmowali wiedzą, iż cała ta myśl rozbijała się głównie o ten bezwzględny obowiązek członka spółki mleczarskiej dostarczania codziennie tej ilości mleka, do której on z góry się zobowiązał.

Czyż obowiązek ten tak znikomy w porównaniu z zyskami jest tak bardzo ciężki?

Przecież każdy bezstronny przyznać musi, że w sprawach pieniężno-gospodarczych przynoszących niekłamane zyski — musi się wymagać wykonania przyjętego zobowiązania, ale tu właśnie poznać dobitnie te kłamliwe hasła niesumiennej agitatorów, i owoce z tych hasła zbierane. Włościanin chciałby mieć tylko prawa, ale gdy mu się wspomina o równoczesnych obowiązkach — wycofuje się z całej akcji i staje się głuchym na wszelkie apele.

Tu zatem ponosi przede wszystkim winę sam włościanin, który woli prowadzić nadal zacołanie owe gospodarstwo mleczne, jak ruszyć się energiczniej i przy znikomym ryzyku — osiągnąć wyższe zyski. Co do samego urządzenia i prowadzenia spółek mleczarskich — nie omawiamy szczegółów, jako nienależących do tego artykułu, a gruntownie opisanych w podręczniku o spółkach mleczarskich, wydanym przez Wydział krajowy.

Nie ustawajmy jednak w akcji raz rozpoczętej, a czy prędzej czy później odniesie ona niechybnie pożądaný rezultat.

VI.

Zawiazywanie spółek włościańskich dla eksportu świń, drobiu i jaj — jest dziś jeszcze naszą myślą, ale gdzie ona się przyjęła i w czyn została uczciwie wprowadzana i przeprowadzana — tam członkowie tej spółki mogą być klasycznymi świadkami jej dobra.

Spółki takie mogą mieć różne formy, a jako typową spółkę zalecić by należało łączenie kilku gmin sąsiednich w jedną całość. Każda gmina miałaby miejscowego kierownika, do którego zgłaszane być mają nazwiska gospodarzy, mających bezrogi na sprzedaż i ilość sztuk przygotowanych w tej gminie na wywóz. Miejscowi kierownicy donoszą o tem naczelnemu nad wszystkimi gminami kierownikowi, którego obowiązkiem jest poprzednio odnieść się do Towarzystwa rolniczego we Wiedniu lub we Lwowie o przygotowującym się transporcie, zamówić na kolei potrzebną ilość wozów transportowych, następnie oznaczyć gminnym kierownikom dzień dostarczenia tej ilości świń, wreszcie winien każdą sztukę odebrać, załadować i przypilnować ekspedycję.

Warunkiem zwyżki zysków w handlu, jest redukowanie pośrednictwa do najmniejszej ilości. — A wszakżeż w takim handlu omija włościanin owo natrętne pośrednictwo zgonników i małych handlarzy, — którzy dyktują dowolne

ceny — a przeciwnie wchodzi w styczność bezpośrednią ze światowym handlem i pobiera już wielkoświatowe zyski. — Opierając się na praktyce niektórych takich spółek — stwierdzić musimy, że spółki takie zawiązane przy Oddziałach gospodarczych mają zapewniony byt, a wy-

szkolenie owych kierowników nie powoduje wprost żadnych trudów.

Sprawę tę przedkładamy kompetentnym sferom do praktycznego przeprowadzenia.

L.

DROBNE OGŁOSZENIA.

Zwracamy uwagę P. T. Publiczności na ogłoszenia w tym dziale i prosimy o powoływanie się na nasze pismo przy zakupach.

Fabryki, biura, zakłady i t. p.

Pierwsze Galicyjskie Biuro tłumaczeń, Lwów, ul. Wronowska 8/B, wykonywa tłumaczenia wszystkich treści na wszystkie języki żywe i klasyczne. Niski cennik. Dyskrecja i punktualność.

Lwowska Fabryka wyrobów chemicznych A. Fruchtera, poleca najlepsze pasty do obuwia: Golembin i Jedność Glosin oraz płyn do czyszczenia metali Signol wszędzie do nabycia

Zawiadamiamy Sz. P. T. Publiczność, iż uruchomiliśmy już we Lwowie naszą fabrykę dla wyrobów dotąd z zagranicy importowanych, a to „Karbon i Indygo“ pod firmą **Kalka**, pierwsza Gal. Fabryka Chemicznego Papieru, a na żądanie służymy wzorami i cennikami.

Galicyjska fabryka wyrobów z papieru „Minerwa“ Lwów, ul. Panieńska 14. Fabryka kopert, biletów wizytowych i tłoczonych. Fabryka papierów listowych w kasetkach i teczkach.

Tylko jeden jeszcze cud, z polskim przemysłem polski lud. Pierwsza krajowa fabryka pomp kutech we Lwowie, pod firmą **Leopold Dominik**, przy ul. Leszczyńskiego l. 1, wykonywa takowe z najlepszego materiału, a tem samem ruguje towar obcy, sprowadzany z Prus i z Austrii za miliony koron.

Pompy studienne kute są trwalsze i silniejsze od lanych, które w użyciu szybko niszczejają, a na mrozie pękają.

Przedsiębiorstwo powyższe wykonywa również rury wiertnicze, podejmuje się wierceń próbnych dla celów technicznych i poszukiwawczych, uchwycień wód źródłanych i budowy studzien.

Karwacki Stanisław, inżynier, Lwów, Zofii Chrzanowskiej 16, konces. zakład instalacyjny na wodociągi, klozety, kąpiele gazowe, urządzenia i kanalizacje.

Wyrób prawdziwie krajowy. C. k. uprz. Czerlańska fabryka papieru Braci Kolischer w Czerlanach poleca: zeszyty, notatki, bloki dla szkół ludowych, wydziałowych, średnich i wyższych z marką ochronną Polskiego Towarzystwa pedagogicznego, jakoteż papier do pisania, drukowy, gazetowy, maszynowy, pakowy wszelkich gatunków, koperty, książki handlowe, koronki itd. Skład we Lwowie, plac Bernardyński l. 14.

Żądajcie tylko zeszytów czerlańskich!

Nie sprowadzajmy powozów z zagranicy, kiedy możemy je dostać w kraju. Znana i największa fabryka powozów **Likendorfa**, Żulińskiego 4, podejmuje się konkurować z każdą firmą wiedeńską; zatrudnia około 40 ludzi, posiada maszyny i pierwszy w kraju dział osiowy. Nie pozwalamy emigrować naszemu robotnikowi do Ameryki; popierajmy przemysł swojski, kupując powozy, wozy towarowe itd. krajowe, a powiększamy swój dobrobyt.

H. Mączyński, Lwów, ul. Żółkiewska 145, poleca swoją fabrykę pilników.

Fabryka „Zdrowie“ we Lwowie, poleca wody mineralne sztuczne, zastępujące doskonale naturalne zagraniczne. Szampany krajowe na sposób francuski robione. Napoje musujące.

Władysław Marecki, fortepianomistrz, Lwów, ul. Miłkowskiego 2, przyjmuje wszelkie reperacje i strojenia fortepianów i pianin po umiarkowanych cenach.

Maksymilian Szpondrowski, koncesjonowany i egzaminowany majster ciesielski, Lwów, Sadownicka 57.

Zwracamy uwagę W. Duchowieństwa, iż doskonale organy kościelne wyrabia znana za-
szczytnie od lat 17, odznaczona złotymi medalami,
firma Rudolfa Haasego we Lwowie, ul. Pia-
skowa 9. Wobec tego sprowadzanie organów z za-
granicz byłoby grzechem nie do darowania.

Irzyk & Lasocki, zakład instalacyjny
urządza wodociągi, łazienki, klozety, centralne
ogrzewania. Biuro i magazyn wystawowy, Lwów,
Kopernika 30. Telefon nr. 1362.

Telefon Nr. 1392. Galicyjskie warsztaty
wYROBÓW marmurowych i kamieni sztucznych,
Andrzej Raganowicz i inż. Izidor Seinfeld we
Lwowie. Wykonują ozdoby domów, osobliwie ozdo-
by ścian, klatek schodowych, okładziny łazienkowe
i wanny, obramowanie drzwi i okien, posadzki,
schody, balustrady, gzymsy, filary wszelkiego ro-
dzaju, kominki, tablice napisowe przy domach i po-
mnikach, płyty bateryjne, nakryvky radiatorów, ste-
rylizatory, stoły operacyjne, umywalnie, płyty me-
blowe wszelkiego rodzaju itp. Fabryka: Bilińskich,
46. Biuro: Sykstuska 29.

Krawiectwo

Darmo przekonać się można, że jedyny
lwowski zakład odnawiania odzieży W. Ja-
błońskiego, ul. Chorążczyzny 5 w podwórzu,
wykonuje najstaranniej i najtaniej wszelkie roboty
krawieckie.

Poleca się pracownia krawiecka sukien mę-
skich, wykonywa wszelkie ubrania podług najnow-
szych fasonów oraz specjalna pracownia płaszczy
aptekarskich, panów techników, doktorów, akade-
mików Jan Przybylski i Córka — Lwów,
Słodowa 4 a.

Zawiadamiam Sz. P. T. swoich odbiorców,
że po ukończeniu kursu kroju krawieczyzny w in-
stytucie technologicznym prowadzę nadal swoją pra-
cownię. Dziękując za dotychczasowe względy, proszę
o dalsze poparcie mej firmy, znanej ze sumiennosci,
dobrych, pięknych wyrobów wszelkich robót, w za-
kres krawiectwa wchodzących. Kreślę się z powa-
żaniem Teodor Bernyk, Lwów, Łyczakow-
ska 11.

Krawiec męski Jan Palenicki, Lwów,
Pełczyńska 10, wykonuje wszelkie roboty w zakre-
sie krawiectwa.

**Pracownia kostyumów angielskich, francu-
skich Edward Szkaradek, Lwów, Kochanowskiego 6,**
przyjmuje i wykonywa w najkrótszym czasie wszel-
kie roboty wchodzące w zakres krawiectwa dam-
skiego.

Krawiec damski, długoletni pracownik firmy
p. Staubera, p. Kozłowskiej, Spółki krawców dam-
skich pod dyrekcją J. Kapcia oraz b. kierownik
w magazynie braci Towarnickich, otworzył praco-
wnię i przyjmuje wszelkie roboty w zakres kra-
wiewstwa damskiego wchodzące, oraz wykonywa jak
najstaranniej po bardzo przystępnych cenach. Z po-
ważaniem A. Pelczar, Chorążczyzna 5, II. p.

**Magazyn i pracownia sukien męskich Mi-
chała Pelca we Lwowie, ul. Batorego 22,** po-
leca swój magazyn obficie zaopatrzony; materiały
krajowe.

Pracownia sukien męskich Jana Reina
we Lwowie, ul. Teatyńska 1. 14.

**Poleca się pracownia i magazyn sukien mę-
skich z materiałów krajowych: Piotr Moss, ul.**
Kochanowskiego 1. 16.

**Herman Kock, krawiec damski, Lwów, Sło-
neczna 23,** wykonywa konfekcję damską i dzie-
cinną.

Józef Jaźwiecki, pracownia sukien męskich
i główny skład sukna z fabryk krajowych i zagra-
nicznych, Lwów, ul. św. Szymona 1. 2. I. piętro.

Stolarstwo, ślusarstwo i t. p.

Pracownia art. - stolarska Ferdynand
Schneider, przy ul. Akademickiej 23, wykonuje
wszelkie roboty meblowe we wszystkich stylach.

**Pracownia stolarska Piotra Marzyc-
kiego we Lwowie, ul. Rapaporta 15,** wykonuje
wszelkie roboty w zakres stolarstwa wchodzące.

Pracownia ślusarska L. Litwinowicz & S.
Kozak, Lwów, ul. Gródecka 37, wykonywa wszel-
kie roboty artystyczno-budowlane i konstrukcyjne
oraz reperacje wchodzące w tenże zakres.

Pierwszy krajowy wyrób kas ogniotrwałych
i pracownia ślusarska W. Janusz, J. Kowalczyk, M.
Chapowicz Lwów, ul. Polna 1. 38, wykonywa wszel-
kie roboty artystyczne, konstrukcyjne, budowlane
i maszynowe. Przyjmuje się również wszelkie repe-
racje w zakres ten wchodzące.

Teodor Eisenbart. Pracownia wszelkich wyrobów stolarskich we Lwowie, ulica Kochanowskiego 82, wykonywa wszelkie roboty w zakres stolarstwa wchodzące, z suchego i doborowego materiału po cenach umiarkowanych.

Pracownia stolarska *Eliasa Chomy*, Lwów, Potockiego 22, wykonywa meble w najnowszych stylach, przyjmuje odnowienie antyków.

Zakład wyrobów stolarskich *Ch. Kohl* we Lwowie. Absolwent c. k. technologicznego Muzeum we Wiedniu, wykonywa roboty budowlane, galanteryjne i meblowe, Skarbowska 43.

Pracownia stolarska wykonywa roboty budowlane, kościelne, biurka amerykańskie, urządzenia biurowe po cenach niskich *S Szuplakiewicza* we Lwowie, ul. Szpitalna 52. Telefon 1369.

Pracownia kowalska, konc. zakład kucia koni *Karol Bunzel*, Lwów, ul. Gródecka 1. 121.

Pracownia Maryana Polańskiego we Lwowie, ul. Piaskowa 9 a, wykonywa wszelkie roboty kościelne, roboty meblowe i roboty snycerskie po umiarkowanych cenach.

Pracownia stolarska. *Teofil Kysiak*, Lwów, Kochanowskiego 4, poleca meble amerykańskie.

A. Blaser. Pracownia wszelkich wyrobów stolarskich we Lwowie, ul. Sobieskiego 32, wykonywa wszelkie roboty budowlane, meblowe i galanteryjne.

Szewstwo

Poleca się pracownia i skład obuwia męskiego, damskiego i dzieciennego *Franciszka Ajesza*, Lwów, ul. Kochanowskiego 4.

Warszawski magazyn i pracownia obuwia męskiego i damskiego *J. Wojciechowskiego*, we Lwowie, Akademicka 1. 16, wielki wybór gotowego obuwia najświeższych fasonów.

Pracownia obuwia męskiego, damskiego i dzieciennego, *Antoni Zajączkiewicz*, Lwów, ul. Janowska 4.

Pracownia obuwia *Michała Kocybały*, Łyczakowska 51, wyrabia obuwie wszelkich fasonów z doborowego materiału. Specjalista obudo łyżew, footballów i tonnisów. Poleca się Szan. Publiczności.

Pracownia obuwia *Wiktora Gołębiowskiego* Lelewela 17, wyrabia obuwie, specjalista fasonów angielskich i amerykańskich.

Leon Bratro, majster szewski, pracownia wyrobów obuwia istniejąca od 36 lat dawniej *Zielona 5*. przeniesiona została na *Zieloną 43*.

Polecam swoją pracownię i skład obuwia *Sz. P. T. Publiczności*. Ceny umiarkowane. Fasony najnowsze. Materiał doborowy. *Żółkiewska 67, Ernest Centner*.

Magazyn obuwia *Józefa Hryczuka* we Lwowie, *Zyblikiewicza 49*. Własny wyrób.

Jan Furda, Lwów, *Mochnackiego 6*, poleca pracownię i magazyn obuwia według najnowszych fasonów. Towary krajowe i towary specjalne.

Pracownia obuwia *Tomasza Datka*, Lwów, *Długosza 12*, wszelkie zamówienia wykonywa szybko, tanio i starannie.

Pracownia obuwia *Jana Pawliszyna*, Lwów, ul. Kochanowskiego 35, filia Rynek 18. Wysprzedaż gotowego obuwia. Wykonywa wszelkie roboty.

Pracownia obuwia, ul. *Piekarska 1. 37*. Dziękując Szanownej *P. T. Publiczności* za dotychczasowe względy, polecam się i nadal. *Feliks Czajkowski*.

Pracownia obuwia *S. Szozdy*, *Kalecza 1*, wyrabia obuwie w najnowszych fasonach jesienne i zimowe, trwałe, nieprzemakalne. Dla studentów i akademików znaczny opust.

Pracownia obuwia. *Wawrzyniec Cengiel*, Lwów, *Zielona 16*, wykonywa wszelkie roboty w najnowszych fasonach. Ceny niskie.

Pracownia obuwia *Leon Landes*, Lwów, *Żółkiewska 55*, wyrabia wszelkie fasony.

Pracownia obuwia *Walenty Kozik*, *Bajki 27* róg 29. Listopada, wykonywa roboty w najnowszych fasonach.

Pracownia obuwia męskiego, damskiego i dzieciennego *Ludwika Łubieńskiego*, Lwów, ul. *Teatyńska 1. 25*.

Pracownia obuwia wszelkiego rodzaju oraz wyrób obuwia dla ułomnych *Józefa Kardaśza*, we Lwowie, ul. *Sobieskiego 1. 39*.

Różne.

Zaprzysiężony tłumacz sądowy dla języków: rosyjskiego, francuskiego i niemieckiego. Mochnackiego 1. 34.

Najtaniej podrabia i robi nowe pończochy i skarpetki pończoszarka, Kurkowa 36, róg św. Józefa. Gotowe roboty zawsze na składzie.

„**Omnimors**”. Przedsiębiorstwo tępienia rozmaitego plugastwa, jak **pluskiew, szwabów, moli, myszy i szczurów**. Metoda własna, skutek niezawodny, **całoroczna gwarancja**, ceny umiarkowane. Wykonanie zamówień tak w mieście jak i na prowincyi. Zgłoszenia adresować należy: Lwów, Lenartowicza 5, „Omnimors”.

Aleksandra Getritza zakład galanterijno-introligatorski oraz magazyn artykułów religijnych. Skład papieru i przyborów szkolnych. Lwów, plac Kapitulny 8.

Zakład tapicerski artystyczno - dekoracyjny przyjmuje wszelkie roboty w ten zakres wchodzące i wykonywa po umiarkowanych cenach; przyjmuje naprawy dywanów perskich. Zygmunt Kaufman, Lwów, ul. Kochanowskiego 16.

Zakład pogrzebowy Joanny Ostrowskiej, ul. Sobieskiego 9, urządza pogrzeby po najprzystępniejszych cenach.

Pierwszorządny Zakład fryzjersko-perukarski oraz skład perfum krajowych i warszawskich Franciszka Bystronia we Lwowie, ul. Krasickich 1. 18 (Hotel Elité), byłego współpracownika pierwszorzędnych firm tutejszych i zagranicznych poleca się łaskawym względem Sz. P. T. Publiczności.

Pracownia galanterijno-introligatorska Stanisława Żenczykowskiego we Lwowie ul. Zielona 1. 2. Wykonuje po cenach jaknajumiarkowańszych oprawy książek od najpojedynczych do najwykwintniejszych. Oprawia obrazy w passepartout i ramy.

Tutki „Aba” higieniczne ochraniacze „Menter” drewniane pudełka są najlepszym wyrobem krajowym. Fabryka: Lwów, Chocimska 11.

Białoskórniczą pracownię oraz skład futer przeważnie krajowych, otworzył Piotr Karpiak, Lwów, Benedyktyńska 2.

Towary znajdujące się w handlu pod firmą Heleny Jaworskiej obecnie Heleny Głogowskiej we Lwowie, ul. Piekarska 4, jak przybory do haftu, krawieczyzny i przybory szkolne są wyrobu krajowego.

Pracownia art. cyzelterska i bronzownicza Artura Festenburga, Lwów, Kochanowskiego 7, wykonywa portrety, ornamentykę, galanterię i aparaty kościelne. Ozdoby architektoniczne, tablice na groby, pająki, żyrandole oraz podejmuje się wszelkich napraw przedmiotów w zakres bronzownictwa wchodzących.

Kauczyński i Oberski, Lwów, ul. Karola Ludwika 7, filia ul. Halicka, Magazyn zabawek, galanterii i różnych nowości, skład zabawek jaworowskich i innych wyrobów krajowych.

Znana od lat 25-ciu firma Józef Schuster, Lwów, 3-go Maja 5, telefon 2133/II. dostawca dla Krajowej Centrali Zakupu, Kolei lokalnych, Banków itp. Instytucji, posiada własne pracownie przy ul. 3-go Maja pod 1. 5. Poleca w ogromnym wyborze, od najtańszych: kompletne urządzenia sypialni, jadalni, salonów i kancelaryj, meble tapicerowane, gięte i żelazne, dywany, wszelkie dekoracje i posciel.

Na pamiątkę uroczystości grunwaldzkiej polecamy najlepsze „**Vergé**” **papierki cygaretowe Król Jagiełło**, które są zaopatrzone etykietą ze znanego obrazu „Tryptyk Grunwaldzki”. Próbk darmo u M. Tramera, Lwów, Bernsteina 14.

„**Elegant**”, pasta do obuwia światowej sławy. H. Lewicka i Ska Lwów.

Edmund Lukas, Plac Halicki 3, Lwów, poleca wyrobu krajowego zabawki, wyroby skórzane, torby szkolne, teki na akta, przybory toaletowe itp. bardzo wiele nowości po zdumiewająco niskich cenach.

Henryk Perier, **Pracownia rzeźbiarsko-kamieniarska** we Lwowie, ul. Piekarska 87 i 97. Elektryczna polerownia granitów i piła do rżnięcia twardych kamieni wykonywa roboty budowlane i cmentarne ze wszystkich używanych materiałów.

Koledzy!

Żądajcie wszędzie:

Atramentu Karmańskiego
 Farb Karmańskiego
 Ołówków Majewskiego
 Piór Wasilewskiego
 Zeszytów i bloków Procnera

Fabryka plomb blaszanych „Frieda“, pluskiewek „Fortuna“
 i innych wyrobów metalowych

DRUKARNIA:
 WYRÓB WINIETEK,
 NA WORKI MĄCZNE
 I TOREBKI NA
 PRÓBKĘ ZBOŻA.

BERNHARD RATZ
 Podwołoczyska

WYRÓB
 SZPILEK DLA PRÓ-
 BEK ZBOŻOWYCH,
 SZPUNTÓW BLA-
 SZAN. I ZAWIASÓW.

Telefon Nr. 18.

Telegramy: Ratz, Podwołoczyska.

R. Landau Wydawnictwo powieści ilustrowanych
 Lwów, ulica Czarnieckiego 1. 3.
 poleca na długie wieczory:

„Czarną Bibliotekę“ składającą się z 20 osobnych dla siebie całość stano-
 wiących tomików, a to:

1. Od hańby wybawiona, 2. Piekielny zegar, 3. Mężobójczyni, 4. Lekarka obłąkanych
 zbrodniarką, 5. Ograbienie trupów, 6. Tajemniczy mnich, 7. Spisek zbrodniarzy, 8. Czło-
 wiek w żelaznej klatce, 9. Ofiara hipnotyzmu, 10. Widmo w zbroi, 11. Wróg ludzi, 12.
 Krwawe róże, 13. Włamywacz, 14. Trucicielka, 15. Znak śmierci, 16. Mord w wagonie,
 17. Morderstwo na raty, 18. Zazdrość murzyna, 19. Panoptikum szaleńca, 20. Pajęcza
 siatka, 21. Lew w sieci, 22. Zemsta, 23. Tajemnica wody, 24. W pętach winy, 25. Zemsta
 zawiedzionej miłości, 26. Wyrodney ojciec, 27. Krwawe małżeństwo, 28. Dramat jednej nocy,
 29. Trójka hultajska, 30. Fabrykantka aniołków.

„Niemile historyjki“ 1. Niewiniątko, 2. Komedia pomyłek, 3. Niewieści raj, 4.
 Trojaczki, 5. Papa swatem, 6. Podróż poślubna, 7. Podstęp
 kobiecy, 8. Męczennik miłości, 9. Ojciec z musu, 10. Niespodzianka, 11. Miłość sezonowa, 12.
 Tajemnica Stefy, 13. Miłość ślepego, 14. Trójkąt małżeński, 15. Miłość z przeszkodami, 16. Raj
 zakazany, 17. Safandula w załotach, 18. Sprzedana naręczona.

Senzacyjne powieści w zeszytach, a to:

Dwie żony pod jedną strzechą 115 zeszytów, Małgorzata 102 zeszytów, Dziecko nędzy
 104 zeszytów, Groby sybirskie 102 zeszytów, Wolnomularze 77 zeszytów, Fatalny tron 103 zeszytów, Oblubienica
 wenecka 79 zeszytów, Królowa awanturka 85 zeszytów, Ojciec Gapon 93 zeszytów, Nienawść a miłość 97
 zeszytów, Na ołtarzu miłości 96 zeszytów, Liana 91 zeszytów, Niewinnie skazana 102 z, Porwane dziecko 111 z.

Szesnaście lat na Sybirze, napisał Deutsch Leon 3 Kor.

Z księgi mądrości, Lola Kindermetha 2 Kor.

Cena wszystkich wylczonych zeszytów po 20 hal.

Cena wszystkich wylczonych zeszytów po 20 hal.

Pierwsza krajowa fabryka wyrobów z marmuru

B. KRÓLIK

Lwów, ul. Szwedzka 3., telefon Nr. 607.

odznaczona srebrnym medalem zasługi
na Wystawie Kościelnej we Lwowie 1909.

wykonywa :

wszelkie roboty marmurowe dla ce-
lów budowlanych i przemysłowych
szybko i po cenach umiarkowanych.

Doskonałym środkiem do
czyszczenia, pielęgnowania
i chronienia skóry -- jest
czyste, niezabarwiane

Mydło toaletowe „Wilma“
wszędzie do nabycia.

Kostka 60 hal. Udział T. S. L.

BRZYTWY

== WŁASNEGO WYROBU ==

maszynki do strzyżenia włosów od 6 kor., spe-
cjalne noże do szynk stołowe, deserowe i do
kuchni. Maszynki do siekania mięsa w wielkim
wyborze, ostrzenie brzytw, nożyczek i wszelkie
naprawy oraz części składowe do maszyn, igły,
oliwy i t. p. poleca

JAN LAURUK, nożownik

Lwów, ul. Halicka 6.

Zamówienia z prowincji odwrotnie.

Najdokładniejsze gotowe

firmy francuskiej „Societé Anonyme
Le Grand Chic“ w Paryżu.

Kroje

Wszelkie żurnale i czasopisma mód francuskie i angielskie. — MANEKINY.

Nowy żurnal francuski „Album Parisiana“

bogato illustrowany, zawierający 500 modeli z opisem POLSKIM.

Wysyłka punktualna.

Przyjmuje abonamenty.

Jedyny polski żurnal dziecinny

„GarderoBa Dziecięca“

z tablicą kroju, kolorytami i dodatkami ;

„Praktyczna gospodyni“,

„Dla młodzieży“,

„Kącik dla dzieci“,

„Dodatek literacki dla dzieci“.

tylko 1 K. 26 hal. kwartalnie wraz z dostawą. - - - Wychodzi raz na miesiąc.

poleca **R. Landau, Lwów, Czarnieckiego 3.**

Pracownia sukien

damskich, dzieciennych i kostyumów angielskich

Pauliny Skulskiej

Lwów, ul. św. Zofii l. 3, I p.

poleca się. — Ceny przystępne.

Apteka pod „Złotą Gwiazdą“

PIOTRA MIKOLASCHA

ulica Kopernika 1. — wyrabia i poleca

Syrup sulfoguajacolowy

i Syrup sulfoguajakolowy z kołą

jako skuteczny środek przeciw kaszlowi i innym chorobom dróg oddechowych w działaniu identyczny z Siroliną i podobnymi wyrobami zagranicznymi, co orzekła komisja przemysłowo-lekarska Towarzystwa lekarskiego.

Syrup sulfoguajacolowy jest o połowę tańszy od Siroliny i kosztuje fiaska 2— or.

Syrup sulfoguajakolowy z kołą kosztuje kor. 250 — Wydaje się wyroby te tylko na przepis lekarski. Do nabycia we wszystkich aptekach. Należy żądać wyraźnie wyrobu apteki Piotra Mikolascha we Lwowie

Ostrzega się przed naśladownictwem.

Kawiarnia SZKOCKA

przy pl. Akademickim

-- róg ul. Fredry 9 --

urządzona wykwintnie

-- z letnią werandą --

===== poleca: =====

wszelkie napoje najlepszej jakości.

CHŁODNIKI JAK: LODY, KAWA
MROŻONA, MAZAGRAN, SZERY
COBLER, PĄCZ, GRANITO SZAM-
----- PAŃSKIE I T. D. -----

Po teatrze i koncertach kuchnia
gorąca poleca się Sz. P. T. Pu-
===== bliczności. =====

Z poważaniem
T. ZIELIŃSKI
właściciel.

Ciasta □ □

□ **Cukry** □

□ **Pierniki**

wyrobu fabryki

STANISŁAW GURGUL

ces. i król. dostawca Dworu

===== w Jarosławiu =====

są najlepszej jakości.

Nie są droższe od wyrobów pozakrajowych. Żądać we wszystkich handlach kolonialnych i delikatesów. Gdzie niema, pisać wprost. Wyroby tejsze fabryki zostały odznaczone 55 medalami i 9 dyplomami honorowymi.

FABRYKA FARB

dawniej J. Karmański i Sp. obecnie Gabryel Górski i Sp., Kraków-Zwierzyniec

poleca: ATRAMENTY czarne i kolorowe; — TUSZE czarne i kolorowe; — FARBY WODNE guziczkowe w tubach do celów szkolnych; — FARBY OLEJNE artystyczne i dekoracyjne; — GUMĘ arabską płynną; — KASETKI z farbami itp.

◀ PŁYN i PASTĘ „SAPINOL“ do CZYSZCZENIA METALI. ▶
NAJLEPSZE PASTY do OBUWIA Nr. 100 i „GOGO“.

Wszędzie do nabycia. — Prosimy żądać wyraźnie wyrobów „Karmańskiego“.

„SFINX”

Pierwsza krajowa fabryka musztardy i octu

Hipolita Wagnera i Sp.

we Lwowie, ul. św. Zofii 21.

poleca znakomite wyroby musztardy francuskiej, kremskiej i angielskiej po cenach przystępnych.

**DLATEGO TANIO,
BO SAM WYRABIA**

kołdry, materace, wkłady sprężynowe, łóżka składane, siatki druciane, pierze gęsie, puch, koce, prześcieradła, poszewki i sienniki

Kazimierz Skibiński

ul. Kopernika l. 7.

dom WP. Dra Lateinera

Proszę dobrze uważać na firmę.

Cenniki gratis.

Założona w roku 1898.

Fabryka i skład powozów

Michała Byczyszyna

we Lwowie, ul. Pełczyńska 9.

Poleca swoje wyroby wykonane z doborowego materiału i według najnowszych wzorów. Na składzie znajdują się zawsze gotowe powozy, wózki i sanie, jakoteż najlepszej marki koła gumowe. Zarazem uskutecznia się wszelkie odnowienia powozów i automobilów.

Jedynе pismo codzienne na kresach zachodnich zaboru austriackiego

„Dziennik Cieszyński”

walczy od lat sześciu z naporem niemieckim i czeskim na Śląsku i w zachodnich powiatach Galicji.

„Dziennik Cieszyński” powinien znajdować się we wszystkich lokalach publicznych w kraju, jako najlepszy informator o wszelkich objawach życia polskiego na kresach.

Przedpłata roczna 14 kor., półroczna 7 kor. 20 hal.,
ćwierćroczna 3 kor. 70 hal.

Adres Redakcyi i Administracji: Cieszyn,
ul. Ciężarowa.

Fabryka Sukna w Kętach

F. & E. Zajaczek i Sankosz

Składy własne: we Lwowie, Jagiellońska l. 3.

w Krakowie, Rynek AB. l. 47.

Żądać we wszystkich składach sukna, składach krawieckich i konfekcyjnych. Warsztaty krawieckie posiadają kolekcje próbek.

Prawdziwy wyrób nasz, jeżeli oznaczony marką ochronną jak obok.

Rok założenia 1860.

Telefon Nr. 987.

Zakład artystyczno-budowlano-blacharski

odszczególniony na Wystawie Politechnicznej w r. 1902 nagrodzony złotym medalem na Wystawie Kościelnej w r. 1909 i dyplomem na Wystawie prac uczniów w r. 1911.

Maryana Bendla

dostawcy c. k. Poczt, telegrafów i telefonów w Galicji we Lwowie
ul. Wronowska l. 6.

konkuruje tylko najlepszym materiałem i solidną robotą. Przyjmuje wszelkie roboty budowlane, jak krycie dachów, wież blachą, cynkiem, miedzią, łupkiem i t. p.

Skład wanien, przyrządów kąpielowych i nasad kominowych
patentowanych własnego wyrobu.

BANK PRZEMYSŁOWY

dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi
z Wielkiem Księstwem Krakowskiem

we Lwowie, ulica Trzeciego Maja 1. 19.

(Telefon Nr. 1580).

Kapitał akcyjny 10 milionów koron.

Udziela **kredytów długoterminowych** w obligacjach na przedsiębiorstwa przemysłowe.

Eskontuje **weksle** kupieckie i dewizy.

Inkasuje **weksle** we wszystkich krajowych i zagranicznych miejscach.

Kupuje i sprzedaje **papiery wartościowe, waluty i przekazy** na miejsca zagraniczne.

Wymienia **kupony** i wypłaca wylosowane papiery.

Przechowuje papiery wartościowe i zarządza nimi.

Wydaje **listy kredytowe** na wszystkie kraje.

Ubezpiecza **losy** przed stratami przez wylosowanie.

Przyjmuje **zlecenia giełdowe** i skutecznie je pod najprzystępniejszymi warunkami, oraz udziela wszelkich informacji co do pewnej i korzystnej **lokacji kapitałów**.

Przegląda bezpłatnie **losy** i inne papiery, podlegające wylosowaniu.

Składa **wadya i kaucye**, oraz udziela poręki na kredyt podatkowy.

Przyjmuje **WKŁADKI** na rachunek bieżący oraz na **KSIĄŻECZKI WKŁADKOWE** na 4%, kwoty do 5.000 koron dziennie wypłaca bez wypowiedzenia; **opócentowanie** **dziennie**.

Wynajmuje za niską opłatą **schowki depozytowe** (Safe deposits) najnowszej konstrukcyi w stalowych kasach pancernych.

Podatek rentowy opłaca Bank z własnych funduszków.

Adres Redakcyi i Administracyi dla listów i przesyłek pocztowych: Stefan Sochaniewicz, Lwów ul. Chorążczyzny 13; dla osobistych zgłoszeń: Lwów, Dom Akademicki, codziennie od 6—7 wieczorem z wyjątkiem niedziel i świąt.

Wydawca i odpowiedzialny redaktor: Kazimierz Żegestowski.

Z drukarni W. A. Szykowskiego.

Papier z fabryki Czerlańskiej.